

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. kovo 22 d.
(OR. en, it, fr)

Tarpinstitucinė byla:
2022/0277(COD)

7962/24
ADD 1 REV 1

CODEC 844
AUDIO 39
DIGIT 83
MI 336
DISINFO 42
FREMP 157
COMPET 348
EDPS 6
DATAPROTECT 152
JAI 501
SERVICES 23
POLGEN 63

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo nustatoma bendra žiniasklaidos paslaugų vidaus rinkoje sistema ir iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES (Europos žiniasklaidos laisvės aktas), projektas (pirmasis svarstymas) – Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas = Pareiškimai

Prancūzijos pareiškimas

Prancūzija patvirtina savo tvirtą paramą žiniasklaidos laisvei, nepriklausomybei ir pliuralizmui – tai yra demokratijos ir teisinės valstybės ramsčiai – ir tvirtą pasiryžimą apsaugoti Europos Sąjungos principus ir pagrindines vertybes.

Šių vertybių apsauga numatoma Sutartyse, visų pirma Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje, ir nedaro poveikio Europos Sąjungos sutarties 4 straipsnio 2 daliai ir jos įgyvendinimui.

Šiuo atžvilgiu Sąjunga „gerbia esmines valstybines [valstybių narių] funkcijas, įskaitant valstybės teritorinio vientisumo, viešosios tvarkos bei nacionalinio saugumo užtikrinimą. Kiekviena valstybė narė išimtinai išlieka atsakinga visų pirma už savo nacionalinį saugumą.“

Pagal šį principą ir vadovaudamasi šio reglamento 4 straipsnio 9 dalimi Prancūzija norėtų pažymėti, kad savo nacionalinį saugumą užtikrina tik valstybės narės. Todėl šio reglamento nuostatomis jokių būdu neturėtų būti daromas poveikis tai visiškai atsakomybei ir priemonėms, kurių imtasi tame kontekste.

Be to, Prancūzija atkreipia dėmesį į tai, kad dėl šio reglamento, grindžiamo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsniu, baudžiamojo proceso taisyklės nebūtinai bus suderintos. Taigi, pagrindinių baudžiamojo proceso sąvokų, įskaitant sunkų nusikaltimą, apibrėžtys ir kompetentingos institucijos, nurodytos 4 straipsnio 3 ir 4 dalyse, yra ir turi būti toliau nustatomos kiekvienos valstybės narės teisės aktais.

Italijos pareiškimas

Italija tvirtai remia Europos Sąjungos iniciatyvas skatinti žiniasklaidos laisvę, nepriklausomybę ir pliuralizmą, taip pat kovoti su dezinformacija ir trečiųjų valstybių bandymais kištis į informacinę sistemą.

Šių vertybių apsauga patenka į sistemos, nustatytos Sutartyse, visų pirma Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje, nedarant poveikio Europos Sąjungos sutarties 4 straipsnio 2 dalies nuostatomis ir jų įgyvendinimui, taikymo sritį; minėtose nuostatose teigiama, kad Sąjunga „gerbia esmines valstybines [...] funkcijas, įskaitant valstybės teritorinio vientisumo, viešosios tvarkos bei nacionalinio saugumo užtikrinimą. Kiekviena valstybė narė išimtinai išlieka atsakinga visų pirma už savo nacionalinį saugumą.“

Pagal šį principą ir vadovaudamasi Žiniasklaidos laisvės reglamento 4 straipsniu Italija primena, kad nacionalinio saugumo užtikrinimas priklauso išimtinai valstybių narių kompetencijai. Todėl šio reglamento nuostatomis jokių būdu negali būti daromas poveikis tai visiškai atsakomybei ir jokioms priemonėms, kurių imtasi tame kontekste.

Be to, kaip pabrėžiama Europos Komisijos pareiškimе, kuriame aiškinamas šis reglamentas, Italija atkreipia dėmesį į tai, kad dėl šio reglamento, grindžiamo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsniu, su baudžiamuoju procesu susijusios taisyklės negali būti suderintos. Atitinkamai pagrindinių baudžiamojo proceso sąvokų, įskaitant susijusias su sunkiomis nusikalstamomis veikomis, apibrėžtys ir kompetentingos institucijos, nurodytos 4 straipsnio 3 ir 5 dalyse, yra ir turi būti toliau nustatomos kiekvienos valstybės narės teisės aktais.

Vengrijos pareiškimas

Vengrija yra pasiryžusi tinkamai spręsti pasiūlymu dėl Europos žiniasklaidos laisvės akto reglamentuojamus klausimus, tokius kaip redakcinės nepriklausomybės užtikrinimas, kelio užkirtimas slaptam žurnalistų sekimui, susijusiam su žurnalistų šaltiniais, arba nuostatų dėl visuomeninės žiniasklaidos reformavimas. Manome, kad neribota prieiga prie įvairaus žiniasklaidos turinio yra svarbi vertybė. Palankiai vertiname pasiūlyme pateiktą didžiųjų platformų reglamentavimą.

Tačiau, atsižvelgiant į skirtingas valstybių narių žiniasklaidos struktūras, vis dar laikomės savo ne kartą pareikštos pozicijos, kad būtų pageidautina sukurti tik būtiniausias bendro pobūdžio taisykles ir principus, skirtus teisinėms sritims, kurias reglamentuoja Europos žiniasklaidos laisvės aktas. Taigi direktyva arba rekomendacija būtų tinkamesnė reguliavimo priemonė nei reglamentas.

Derybų metu taip pat keletą kartų pažymėjome, kad, mūsų nuomone, pasiūlymu daugeliu aspektų yra pažeidžiamas valstybių narių suverenitetas, o konkrečiai nurodytas teisinis pagrindas visų reglamento straipsnių atžvilgiu nėra pakankamas pagrindimas jį priimti. Europos žiniasklaidos paslaugų valdybos, kuri turi būti įsteigta Europos žiniasklaidos laisvės aktu, nuomonės teisė pažeidžia valstybių narių valdžios institucijų kompetenciją. Mūsų nuomone, klausimų kelia ir galimybė praktikoje užtikrinti valdybos nepriklausomumą nuo Komisijos. 4 straipsnyje išdėstytos baudžiamosios teisės pobūdžio nuostatos gali sukelti teisinį netikrumą dėl skirtingų baudžiamojo proceso sistemų valstybėse narėse. Šiomis nuostatomis turėtų būti suteikta daugiau lankstumo ir erdvės aiškinimui, kad būtų galima atsižvelgti į valstybių narių baudžiamojo proceso sistemų skirtumus.

Komisijos pareiškimas

Kaip paaiškinta Europos žiniasklaidos laisvės akto (toliau – EŽLA) 22 konstatuojamojoje dalyje, juo nesiekama suderinti jo 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų pagrindinių baudžiamojo proceso teisės sąvokų.

Kaip paaiškinta EŽLA 21 konstatuojamojoje dalyje, sprendimus dėl EŽLA 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų procesinės prievartos priemonių taikymo priima tokią kompetenciją pagal nacionalinę teisę turinčios nepriklausomai ir nešališkai veikiančios teisminių tyrimų institucijos.
